

۱۳۹

F

نام

نام خانوادگی

محل امضاء

139F

صبح جمعه
۹۱/۱/۲۵

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

آزمون ورودی دوره‌های دکتری (نیمه مرکز) داخل در سال ۱۳۹۱

وسترهی الهیات - فقه و مبانی حقوق اسلامی (کد ۲۱۳۹)

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی داوطلب:

مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

تعداد سوال: ۶

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی (زبان عربی، فقه، اصول)	۶۰	۱	۶۰

فروردين سال ۱۳۹۱

استفاده از ماتریس حساب مجاز نمی باشد.

حق چاپ و تکثیر سوالات پس از برگزاری آزمون برای تمامی انتخابی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و با متخلفین برای مقررات رفتار می شود.

- عین الأصح و الأدق في الترجمة أو التعریف أو المفهوم (۱۰ - ۱)**
- ۱- «وَمَا مُحَمَّدٌ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِ الرَّسُولُونَ»:
- (۱) محمد نیست مگر رسولی که رسولان پیش از او رفته‌اند!
 - (۲) محمد جز رسولی نیست که رسولان قبل از او گذشته‌اند!
 - (۳) محمد فقط رسولی است که قبل از او رسولان نیز گذشته‌اند!
 - (۴) محمد نیست جز رسولی که رسولانی قبل از او گذشته‌اند!
- ۲- «وَجَعْلَنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ»:
- (۱) هر چیزی را بوسیله آب زنده گذاشتیم!
 - (۲) هر چیز را از آب زنده قرار داده‌ایم!
 - (۳) هر چیز زنده‌ای را از آب قرار داده‌ایم!
- ۳- «لَمَّا ظَهَرَتْ هَذِهِ الْأَبْيَاتِ عَاتَبَ الْقَادِرَ بِاللَّهِ، وَكَانَ ولِيًّا لِلْعَهْدِ، أَبَا الْحَمْدِ وَالدُّشْرِيفِ الرَّضِيِّ وَالْمُرْتَضِيِّ لِخَاهِ!»:
- (۱) وقتی این اشعار فاش شد، القادر بالله که ولیعهد احمد بود، پدر شریف رضی و برادر مرتضی را سرزنش نمود!
 - (۲) چون این ابیات علی شد، القادر بالله که ولیعهد بود، ابو احمد پدر شریف رضی و مرتضی برادر او را سرزنش کرد!
 - (۳) هنگامی که این ابیات را سرایید، القادر بالله ولیعهده را با خاطر ابواحمد پدر شریف رضی و مرتضی برادر او ملامت کردا
 - (۴) آنگاه که اشعار را سرایید، ابا احمد پدر شریف الرضی و برادرش المرتضی مورد ملامت ولیعهد، القادر بالله واقع شدند!
- ۴- **عین الخطأ:**
- (۱) أَيْنَ إِخْوَانِي الَّذِينَ رَكِبُوا الطَّرِيقَ؛ كَجَائِنَدْ يَارَانْ مِنْ كَهْ رَاهْ رَا طَىْ كَرِدَنَدْ.
 - (۲) وَمَضُوا عَلَى الْحَقِّ، وَأَيْنَ نَظَرَأُوهُمْ مِنْ إِخْوَانِهِمْ؛ وَبِطَرِيقِ حَقِّ رَفَتَنَدْ، كَجَائِنَدْ هَمَانَنَدانْ آفَانْ اَزْ يَارَانَشَانْ.
 - (۳) وَأَبْرَرُ بِرُؤُوسِهِمْ إِلَى الْفَجْرَةِ؟؛ وَسَرَانْ آنَهَا بِهِ بَإِيْ فَاجِرَانْ اَنْدَاخْتَهَ شَدَّ؟
 - (۴) الَّذِينَ تَعَاقَدُوا عَلَى الْمُنْتَهَىِ؛ كَهْ بَا يَكْدِيْغَرْ بِرْ مَرْگَ عَهْدَ وَ بِيَمَانْ بَسْتَنَدْ.
- ۵- «قَالُوا حُبُسْتَ! فَقُلْتَ لَيْسَ بِضَالِّي حَبْسِيِّ، وَأَيْ مَهْنَدْ لَا يَعْدُمَا!». عِنْ الصَّحِيفَةِ:
- (۱) گفتند جرا زندانی هستی! در جواب گفتم آسیب من از زندان نیست، زیرا هر تبع هندوانی را نیز در نیام کنند!
 - (۲) گفتند چه شده که محبوس هستی! گفتم آسیب من از حبس نیست، چه تبع هندوانی را نیز گاهی در نیام کنند!
 - (۳) مرا گفتند در حبس هستی! در جواب گفتم زندان من چه ضرری دارد، و کدام شمشیر هندی است که نتوان آن را از غلاف کشید!
 - (۴) مرا گفتند زندانی شده‌ای! پاسخ دادم که محبوس کردن من مرا آسیب نمی‌رساند، کدام تبع هندی است که در غلاف نکنند!

٦ - «و إذا سألك أن أراك حقيقة فاسمح و لا تجعل جوابي: لن ترى!». عین الصحيح فی المفهوم:

- ١) آنگاه که خواستار رؤیت واقعی تو شوم، رخصتی ده و جواب تو، نفی ابدی به «لن» نباشد!
- ٢) اگر درخواست من به حقیقت دیدار تو باشد، رخصت بفرما و پاسخ مرا «لن تراني» قرار مدها
- ٣) چنانچه سؤال من این باشد که دیدار حقیقی تو کدام است، اجازه بده که جواب آن «هرگز» نباشدا
- ٤) هرگاه از تو بخواهم که حقیقت خوش را بر من بنمایی، اجازه بده و پاسخ را «لن ترى» قرار مدها

٧ - «من لان عوده كثفت أغصاته!». عین المناسب للمفهوم:

- ١) مهربانی، مهربانی اوردا
- ٢) آدم خوش اخلاق باران بسیار بردارد!
- ٣) یکی بر سر شاخ و بن می پرید!
- ٤) هر چه از این مورخ نقل شده عاده از محالات است و مخالف طبیعت!:

٨ - «كل ما ذكر عن هذا المؤرخ مستحيل عادةً منافٍ للطبيعة!

٩ - «جميع ما نقلوا من هذا المؤرخ من المستحيلات و منافي للطبيعة!

١٠ - «إن كل ما نقل عن المؤرخ هذا يعتبر من المحالات و ينافي الطبيعة!

١١ - «إن ما ذكر من المؤرخ هذا يعدّ من المحالات و ما ينافي الطبيعة!»

١٢ - «آن حصار تا این تاریخ که سال ٤٣٢ از هزاره اول هجرت است باقی است!»:

١) بقی ذلك سور حتیّ اليوم الذي هو عام أربعينانة و اثنان و ثلاثون بعد الألف الأولى للهجرة!

٢) إن ذلك سور باقٍ إلى وقتنا هذا و هو سنة أربعينانة و اثنين و ثلاثين من الألف الأولى للهجرة!

٣) قد بقى الحصار ذلك حتیّ هذا التاريخ و هو عام اثنان و ثلاثون و أربعينانة بعد الهجرة بألف سنة!

٤) ذلك الحصار باقٍ إلى يومنا هذا و هي سنة اثنين و ثلاثين و أربعينانة من الهجرة الألفية الأولى!

١٣ - «بسیاری از امیران برای ساختن زوایا یا خانقاها برای قشراهای مختلف مردم با یکدیگر رقابت می کردند!». عین الخطأ:

١) كثير من الأمراء كانوا يتنافسون في بناء الزوايا أو الخانقاها لشرائح الناس المختلفة!

٢) كان الكثير من الأمراء يتنافسون في تشييد الزوايا أو الخانقاها لطوائف الناس المختلفة!

٣) إن كثيراً من الأمراء كانوا يتنافسون معاً في بناء الزوايا أو الخوانق للطوائف المختلفة من الناس!

٤) إن الكثير من أمراء البلاد كان يتنافسون لتشييد الزوايا أو الخوانق لشرائح المختلفة الناس!

■ ■ عین الصحيح فی التشكيل (١١ - ١٢)

١٤ - «عبد الله؛ احذروا يوماً تفحص فيه الأعمال و يكثر فيه الزلزال و تشيب فيه الأطفال!»:

١) عبد - يوماً - تفحص - الأعمال - يكثر - الزلزال

٢) تفحص - الأعمال - يكثر - الزلزال

٣) يكثر - الزلزال - تشيب - الأطفال

٤) احذروا - الله - يكثر - تفحص

١٢ - « ضعف أمر نصر بن سبار صاحب مروان بن محمد على بلاد خراسان و كانت له حروب أكثر فيها الحيل و المكابد! »:

(٢) صاحب - مروان - خراسان - الحيل

(٤) نصر - محمد - أكثر - المكابد

(١) أمر - سبار - مروان - بن

(٣) ضعف - نصر - حروب - أكثر

١٣ - عين الخطأ في التشكيل:

(١) الحيوان كتاب في سبعة أجزاء، جمع فيه الجاحظ ما انتشر

(٢) في الكتب و ما تناقلته الألسنة من لفوال في الحيوانات و الحشرات و الهوام

(٣) و مما حكى عن الثار عند العرب، و ذكر ما يستدل به على حسن وضع الله و تبييره

(٤) و طبائعها و علاقتها بالإنسان، و أورذ كثيرا من التواريد و الأحاديث و القصص؛

■ ■ ■ عين الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (١٤ - ١٨)

١٤ - « ذلك جزئاهم بما كفروا، و هل نجازي إلا الكافر؟ »:

(١) ذلك: اسم غير منصرف - إشارة للبعد - معرفة - مبني على الفتح / مفعول مطلق مقدم، و منصوب محل، عامله فعل « كفروا »

(٢) نجازي: للغائب - مزيد ثلاثة من باب مفاعلة - معن و أجوف (إعلاه بالقلب) - متعد / فعل و مرفوع بضممة مقدرة، فاعله الضمير المستتر فيه وجوباً، تقديره « نحن »

(٣) الكافر: مشتق و اسم مبالغة (مصدره: كفر) - معرف بال - معرب - صحيح الآخر - ممنوع من الصرف / مستثنى مفرغ و منصوب بالتبعية للمستثنى منه المحذف على أنه بدل، و المحذف مفعول به

(٤) كفروا: ماض - للغائب - مجرد ثلاثة - صحيح و سالم - مبني / فعل و فاعله ضمير الواو البارز، و الجملة فعلية و مصدر مؤول و مجرور محل بحرف الجر، تأويله: بكفرهم

١٥ - « لو أعطيت الأقاليم السبعة بما تحت أفلاكها على أن أعصي الله ... ما فعلته! »:

(١) السبعة: من الأعداد الأصلية المفردة - مفرد مؤنث - معرف بال - معرب - صحيح الآخر - منصرف / نعت و مجرور بالتبعية للمنعوت

(٢) أعطيت: ماض - للمنكل وحده - مزيد ثلاثة بزيادة حرف واحد - متعد - مبني للمجهول / فعل و نائب فاعله ضمير الناء البارز، و الجملة فعلية

(٣) تحت: اسم غير منصرف - من الأسماء الملزمة للإضافة - معرف بالإضافة - مبني على الفتح / ظرف أو مفعول فيه للزمان، و مع متعلقه: شبه جملة و صلة

(٤) الأقاليم: جمع تكمير (مفرده: إقليم، مذكر) - جامد و غير مصدر - معرف بال - معرب - ممنوع من الصرف / مفعول به ثان و مرفوع على أنه نائب الفاعل

١٦ - «كان ظهوره يوم الثلاثاء ثماني ليالٍ مضين من ذي الحجة سنة ستين!»:

- ١) ستين: جمع سالم للمنكَر بالإلحاد - من أعداد العقود الأصلية - جامد و غير مصدر - معرب / مضارف إليه و مجرور بالياء
- ٢) سنة: اسم - مفرد مؤنث - جامد و غير مصدر - معرف بالإضافة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / مضارف إليه و مجرور
- ٣) مضين: ماضٍ - للغائبات - مجرد ثلاثي - معتل و ناقص (إعلاه بالحذف) - معرب / فعل و فاعله ضمير النون البارز، و الجملة فعلية
- ٤) ليالٍ: جمع تكسير (مفرده: ليلة، مؤنث) - نكرة - معرب - صحيح الآخر - منصرف / تمييز مفرد للعدد و مجرور على أنه مضارف إليه

١٧ - «و أعلم ما في اليوم والأمس قبله و لكنني عن علم ما في غدٍ عم!»:

- ١) الأمس: اسم غير منصرف - جامد - معرف بآل - مبني على الكسر / معطوف و مجرور محلًا بالتبعة
- ٢) عم: مفرد مذكر - مشتق و صفة مشبهة - نكرة - معرب - منقوص - منصرف / خبر مفرد لحرف «لكن» و مرفوع بضممة مقدرة
- ٣) ما: اسم غير منصرف - موصول عام (لغير ذوي العقول عادة) - نكرة مخصوصة - مبني على الفتح / مفعول به و منصوب محلًا، الأولى لفعل «أعلم» و الثانية لشبيه فعل «علم»
- ٤) أعلم: مضارع - للمتكلم وحده - مجرد ثلاثي - صحيح و سالم - متعد - مبني للمعلوم / فعل من أفعال القلوب، و اسمه الضمير المستتر فيه وجوباً تقديره «أنا»

١٨ - «أنا لا أقول: دعوا النساء سوافنـا بين الرجال يجلـن في الأسواق!»:

- ١) بين: اسم غير منصرف - من الأسماء الملازمة بالإضافة - نكرة مخصوصة - مبني على الفتح / ظرف أو مفعول فيه للمكان و منصوب
- ٢) يجلـن: للغائبات - مجرد ثلاثي - معتل و مثال (إعلاه بالحذف) - لازم - مبني للمعلوم / فعل و فاعله ضمير النون البارز، و الجملة فعلية
- ٣) سوافنـا: جمع تكسير (مفرده: سافرة، مؤنث) - جامد و غير مصدر - نكرة - معرب - منصرف / حال مفردة و منصوب، و صاحب الحال «النساء»
- ٤) دعوا: أمر - للمخاطبين - مجرد ثلاثي - معتل و مثال (إعلاه بالحذف) - متعد - مبني على حذف نون الإعراب / فعل و فاعله ضمير الواو البارز

■ ■ عين المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (١٩ - ٣٠)

١٩- عين الخطأ في النسبة:

- (١) عقيدة ← عقدي (٢) ذكرى ← ذكريواي (٣) بيداء ← بيداوي (٤) حقيقة ← حقني

٢٠- عين الخطأ في التصغير:

- (١) رسول ← رسيل (٢) صلة ← وصيلة (٣) ميعاد ← موعد (٤) كثير ← كثير

٢١- «... ربَّكَنْ أَيْتَهَا الْمُؤْمِنَاتِ فَالْمُؤْمِنَاتِ هُنَّ الَّاتِي ... رَبِّهِنَ!». عين الخطأ للفراغين:

- (١) إنْتَنِ / إنتَنِ (٢) انتَنِينَ / إنتَنِ (٣) تنتَنِينَ / تنتَنِ (٤) ينتَنِينَ / ينتَنِ

٢٢- عين الصحيح في عمل المصدر:

- (١) رؤيَتَها هذا المنظر غير رأيَها شدِيداً!

- (٣) إيجاباتها هذه الأسئلة تدلُّ على إلمامها بالموضوع!

٢٣- عين الخبر جملة اسمية:

- (١) أعلم أنَّ الَّذِينَ يُسْرِفُونَ فِي النَّعْمِ الْإِلَهِيَّةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ!

- (٢) لَيْتَ الْأَغْنِيَاءَ يَجْعَلُونَ مِنْ أَمْوَالِهِمْ حَقّاً لِلسَّائِلِ وَالْمُحْرُومِ!

- (٣) يَصْبِحُ الطَّالِبُ طَالِبُ عِلْمٍ حَقِيقِيَّ مِنْ مَا طَلَبَ الْعِلْمُ أَيْنَمَا كَانَ!

- (٤) إِنَّمَا الْعَمَلُ الصَّالِحُ بِرَكَاتِهِ بَاقِيَةٌ مَادَمَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ!

٢٤- عين الصحيح في اسم الفعل:

- (١) إِلَيْكَ يَا خَانِيْ عَنِيْ، أَفَ لَكَ!

- (٣) عَنِ الْأَخْلَاقِ الْفَاضِلَةِ دَفَاعٌ، لَيْهَا الْمُصْلِحُونَ!

٢٥- عين الصحيح:

- (١) لَمْ يَكُ زَمِيلِيْ رَاسِيَاً فِي الْامْتِنَاحِ وَلَمْ يَكُنْهُ أَنَا!

- (٤) لَمْ يَكُنْ مِنَ الَّذِينَ يَخْلُفُونَ وَعْدَهُمْ بَعْدَ أَنْ وَعَدُوا!

٢٦- عين الخطأ عن المفعول به:

- (١) هَلْ أَعْلَمُ زَمِيلِكَ أَسْنَلَةَ الْامْتِنَاحِ بِسِيَطَةٍ جَدِيدَ؟

- (٣) أَكَاتِبْ أَنْتَ تَمَارِينِكَ كُلَّهَا فِي الْكُرْسِيَّةِ؟

٢٧- عين الخطأ في أسلوب التعجب:

- (١) أَشَدَّ بِاِخْضُرَرِ الْأَشْجَارِ فِي الرَّبِيعِ وَبِاِنْتَعَشَهَا!

- (٣) مَا أَشَدَّ بِاِخْضُرَرِ الْأَشْجَارِ فِي الرَّبِيعِ وَأَنْ تَنْتَعَشَهَا!

عین المشغول عنه منصوباً وجوباً:

- ١) أولادي أجاز لهم على أفعالهم الحسنة حُثاً على الإكثار ! ٢) العلم ابن درسته جيداً نفعك في الدنيا و الآخرة!
- ٣) هلاً الحسنة لا تتعلّمها و تتوقّعها من الآخرين! ٤) كل كتاب طالع مقدمته بداية الأمر و لاتغفل عنها!

- ٢٩ - عین الخطأ:

- ١) لم يحضر المتهمون نفسهم!
- ٢) حضر القضاة أنفسهم في المحكمة!
- ٣) حضر الطالبان أنفسهما في الصفا!
- ٤) لم تحضر الطالبان نفسهما!

- ٣٠ - « ينجح الطلبة في الامتحان و لا سيما ... ». عین الخطأ للفراغ:

- ١) الذي يجتهد!
- ٢) المجتهدون!
- ٣) هو المجهداً!
- ٤) المجتهدين!

-۳۱

به کدام روایت و به چه تقریبی برای اثبات حکم «عدم بطلان نکاح فضولی» استناد شده است؟

۱) سئل عن الامام (ع) عن غلام و جارية زوجهما ولیان لهما و هما غير مدرکین. فقال (ع): «النكاح جائز، و أيهما ادرك كأن له الخيار»؛ بناء على حمل الولي على الأب والجد.

۲) قال (ع) في رجل زوجته أمته و هو غائب: «النكاح جائز ان شاء الزوج قبل و ان شاء ترك»؛ بناء على حمل القبول على تجديد العقد.

۳) «إن جارية يكرأ أنت النبي (ص) فذكرت أن آباهما زوجها و هي كارهة فخيرها النبي (ص)»؛ بناء على ان المراد من الكراهة، عدم رضا المعامل بالعقد.

۴) هر سه مورد

-۳۲

در عبارت زیر، موارد از «اصل» به ترتیب کدام است؟

«ذهب الاكثر إلى عدم ثبوت الخيار لها بالجذام تمسكاً بالأصل. و عموم صحيحة الحلبي: «اتمايد النكاح من ... الجذام ... ناقلة عن حكم الاصل».

۱) احالة اللزوم - احالة اللزوم ۲) احالة اللزوم - قاعدة الازام ۳) قاعدة الازام - احالة اللزوم ۴) قاعدة الازام - قاعدة الازام

کدام حکم مربوط به این فرض است: «و لو اعترف احدهما بالزوجية خاصة؟»

۱) لها مطالبة ما اقر به من المهر

۲) يثبت عليه ما ادعى الآخر من المهر

۳) يجب عليه دفع مهر المثل إن كان صادقاً فيما اقر به من المهر

۴) يجب عليه التوصل إلى تخلص ذاته إن كان صادقاً فيما اقر به من المهر

کدام قاعدة است که مضمون خلاف آن نیز به عنوان یک قاعدة فقهی مستقل شناخته می شود و دارای طرفداران جدی است؟

۱) قاعدة الاحسان

۲) قاعدة الغرائب

۳) قاعدة الشرط الفاسد ليس بمقصد للعقد

«يجوز توكيل الزوجة في طلاق نفسها و غيرها و قوله (ص): «الطلاق بيد من أخذ بالسوق» لابن أبيه». وجه عدم منافات، در عبارت فوق، کدام است؟

۱) لأن يدها مستفادة من يده

۲) لأن دلالته على الحصر ضعيفة

۳) جواز الطلاق لغير الزوج مطلقاً

روایت زیر دلیل بر کدام قاعدة فقهی گرفته شده است؟

«أدخل السوق فاريد أن اشتري جارية تقول أنى حرّة فقال (ع): اشتراها إلا أن تكون لها بيتة»

۱) قاعدة اليد

۲) قاعدة التسلیط

۳) قاعدة على اليد

-۳۶

در توضیح عبارت: «لایلزم الضامن ما يقر به المضمون عنه أو يحلف عليه المضمون له» (متخذ از شرح لمعه) کدام گزینه صحیح است؟

- ۱) مراد از حلف مضمون له، فرضی است که وی منکر محسوب می‌شود.
- ۲) مراد از حلف مضمون له، حلف پس از رد از سوی مضمون‌عنده است.
- ۳) مراد از اقرار مضمون‌عنده، فرض نزاع بین ضامن و مضمون‌عنده است.
- ۴) مراد از اقرار مضمون‌عنده، فرض نزاع بین مضمون‌له و مضمون‌عنده است و مراد از حلف مضمون‌له، فرض رد قسم از سوی ضامن است.

-۳۸

مطابق نظر شهید ثاتی، در فرض اجتماع برادر ابوینی، برادر ایی، برادر امی و پسر برادر ابوینی چه کسی عاقله است؟

- ۱) برادر ابوینی؛ چون تنها او هم وارث است و هم ابوینی است.
- ۲) همه به جز برادر امی؛ چون ایی هستند.
- ۳) برادر ابوینی و پسر برادر ابوینی؛ چون نسب آنها از دو طرف است.
- ۴) برادر ابوینی و برادر امی؛ چون فقط این دو نفر وارث هستند.

-۳۹

«لو دفعه في البتر مع جهل الدافع بالبتر فمات،»

- ۱) يجب الديمة على العاقلة
- ۲) لا يجب الديمة
- ۳) يقتضي منه لأنّه المباشر
- ۴) يقتضي منه عدم الدافع

-۴۰

در عبارت: «لو توجهت اليدين، إما يحلف على القطع أو يحلف على عدم العلم»، در کدام گزینه «حلف على القطع» صدق نصی کند؟

- ۱) ادعای زوجه مبنی بر عدم اداء نفقة
- ۲) ادعای عدم اداء اجرت در اجاره
- ۳) ادعای ثبوت دین بر مورث عليه وارث
- ۴) ادعای زوج مبنی بر عدم رد نصف مهریه از سوی مطلقه غیرمدخله

-۴۱

«لو اذعني الاعصار»

- ۱) لم يقبل قوله إلا بالبينة
- ۲) يقبل قوله بيمينه
- ۳) يقبل قوله بيمينه إذا كان الدعوى بالمال
- ۴) يقبل قوله بيمينه إذا كان الدعوى بغير المال

-۴۲

از عبارت: «الإقالة قسخ في حق المتعاقدين وغيرهما» چه نتیجه‌های می‌توان گرفت؟

- ۱) عدم جواز اقاله به زیاده یا نقصان از ثمن
- ۲) اقاله تنها در فرض بقاء عوضین قابل فرض است.
- ۳) چون اقاله را «قسخ» دانسته، پس یک طرفه نیز قابل تحقق است.
- ۴) می‌توان حق اقاله را همانند خیار قسخ برای شخص ثالث نیز اعتبار کرد.

-۴۳

يسقط خیار المجلس

- ۱) بالمخارقة و لو عن اكراه مع امكان التخابر
- ۲) بالمخارقة عن اختبار فلو اكره على المغارقة لم يسقط
- ۳) بالمخارقة او بعرض حائل بيتها
- ۴) بزوال المجلس

-۴۴

«قیل: یجب الأمر بالمعروف على الأعيان»، کدام گزینه از این عبارت کتاب شرائع الاسلام فهمیده می‌شود؟

(۱) باید امر به معروف کرد و این واجب، بدل ندارد.

(۲) امر به معروف واجب کفایی نیست.

(۳) امر به معروف نسبت به تک تک واجبات جاری می‌شود.

(۴) مطابق یک قول، امر به معروف تنها بر افراد سرشناس واجب است، نه بر همه.

در مورد روایت نبوی: «المؤمنون بعضهم أکفاء بعض ... و یسعی بذمتهم أدناههم» کدام گزینه صحیح است؟

(۱) مراد از «أدناههم» حاکم است؛ چون از همه به ولایت نزدیکتر و سزاوارتر است.

(۲) مراد از «ذمتهم» عقد امان بین مؤمن و کافر است.

(۳) به موجب اخلاق کلمه «أدناههم» حتی صبی نیز می‌تواند عاقد باشد به شرط آنکه ممیز باشد.

(۴) مراد از «ذمتهم» آن است که هر مؤمنی می‌تواند با یکی از کفار عقد ذمه منعقد کند و از آن پس، کافر، ذمی محسوب می‌شود و باید جزیه دهد.

-۴۵

در ماده ۱۲۰ قانون مجازات اسلامی آمده است: «حاکم شرع می‌تواند طبق علم خود که از طرق متعارف حاصل شده است، حکم

کند.» اعتبار علم قاضی در ماده یاد شده نسبت به مورد دعوا، مصدق کدام قطع است؟

(۱) قطع موضوعی (۲) قطع قطاع (۳) قطع طریقی (۴) ظن معتبر

-۴۶

ظن ناشی از کدام قسم از اقسام شهرت، حجت است؟

(۱) شهرت فتوایی نسبت به جبران ضعف سند و ترجیح احمد المتعارضین

(۲) شهرت روایی نسبت به جبران ضعف سند

(۳) شهرت عملی نسبت به جبران ضعف سند و شهرت روایی نسبت به جبران ضعف سند

(۴) شهرت عملی نسبت به جبران ضعف سند

-۴۷

در کدام یک از طرق اثبات کاشفیت اجماع از قول معصوم (ع)، مخالفت معلوم النسب، مخل نیست؟

(۱) طریق لطف (۲) طریق حسن (۳) طریق حدس (۴) طریق لطف و طریق حدس

-۴۸

سیره در کدام مورد، بدون نیاز به امضای جداگانه شارع دلیل بر حکم شرعی قلمداد می‌شود؟

(۱) سیره عقلا

(۳) سیره عقلا اگر در امور شرعی مورد استفاده قرار گیرد (۴) سیره متشرعه مطلقاً

با فرض اینکه شخصی نذری کرده است، کدام یک از موارد زیر از مصاديق شبیه موضوعیه می‌باشد؟

(۱) اینکه نمی‌داند نذر کرده است یک بار به فقیر غذا بدهد یا دو بار.

(۲) اینکه نمی‌داند نذر کرده است به فقیر غذا بدهد یا پول بدهد.

(۳) اینکه نذر کرده است به فقیر غذا دهد ولی نمی‌داند این شخص فقیر است یا نه.

(۴) موارد ۱ و ۲؛ زیرا نمی‌داند موضوع نذر او چیست.

-۴۹

به نظر شیخ انصاری (ره) در فرضی که نمی‌دانیم آیا مایع اول خمر است یا مایع دوم غصبی است، چه حکمی جاری می‌شود؟

(۱) شرب هر دو ظرف جائز است؛ زیرا علم به اینکه چه حرامی مرتکب شده‌ایم، نداریم.

(۲) شرب یکی از دو ظرف جائز است؛ چون علم تفصیلی به مخالفت حاصل نمی‌شود.

(۳) شرب یکی از دو ظرف جائز است؛ چون متعلق تکلیف واحد نیست.

(۴) شرب هیچ یک از دو ظرف جائز نیست.

-۵۰

-۵۱

-۵۰

-۵۱

اگر تردید کنیم نکاح منعقد شده، نکاح دائم بوده یا موقت دو ساله، پس از انقضای سال دوم چه حکمی جاری می‌شود و چرا؟

۱) آثار نکاح بار می‌شود به دلیل استصحاب کلی قسم اول

۲) آثار نکاح دائم بار می‌شود به دلیل استصحاب کلی

۳) آثار نکاح موقت بار می‌شود به دلیل استصحاب فرد

۴) آثار نکاح بار می‌شود؛ زیرا استصحاب کلی قسم دوم جاری است.

نتیجه جریان استصحاب در شک در مقتضی این است که

۱) اگر شک کنیم سبب تأثیر موجود است یا نه، حکم به وجود سبب کنیم.

۲) اگر شک در قابلیت بقاء شنی کنیم، حکم به بقاء کنیم.

۳) در موارد شک در مقتضی، یعنی ملاک و مصلحت حکم، حکم به بقاء کنیم.

۴) هر سه مورد صحیح است و نیز اینکه در موارد شک در جعل شرعی استصحاب جاری می‌شود؛ زیرا جعل شرعی مقتضی آثار است.

کدام گزینه حقیقت «حکومت» را بیان می‌کند؟

۱) دلیل حاکم از ناحیه سند بر دلیل محکوم مقدم است.

۲) دلیل حاکم فقط موضوع دلیل محکوم را تفسیر می‌کند.

۳) دلیل حاکم در ناحیه موضوع یا محمول دلیل محکوم تصرف می‌کند.

۴) دلیل حاکم در مواردی بعض افراد را از شمول حکم دلیل محکوم خارج می‌کند.

درباره متعلق تکلیف کدام گزینه صحیح است؟

۱) عنوان متعلق تکلیف نیست زیرا مصالح و مقاصد در خارج است نه در عنوان.

۲) متعلق تکلیف معنون است نه عنوان.

۳) متعلق تکلیف عنوان است و فناه عنوان در معنون، مصحح تعلق تکلیف به عنوان است.

۴) متعلق تکلیف عنوان است و جون فانی در معنون می‌باشد، لذا تکلیف به معنون سراپا می‌کند.

با توجه به اطلاق دو آیه: «أَحْلَلَ اللَّهُ الْبَيْعَ» و «لَا تَأْكِلُوا الرِّبَا» و جمله: «يَجُوزُ الرِّبَا بَيْنَ الْوَالِدَ وَالْوَلَدِ» اگر شک کنیم بین دو نظر

رابطه پدر و فرزندی برقرار است یا نه، به کدام گزینه تمسک می‌شود؟

۱) اطلاق آیه: «لَا تَأْكِلُوا الرِّبَا»

۲) استصحاب عدم بیع

۳) استصحاب حرمت ربا

در عبارت عام: «عبور از چراغ قرمز جرمیه دارد» و خاص: «عبور از چراغ قرمز در موارد اضطراری جرمیه ندارد» اگر شک کنیم

مسافری که در ماشین است، بیمار و مضطرب است یا نه،

۱) اصل بر عدم جرمیه است به دلیل جمله دوم.

۲) جرمیه ندارد به دلیل اصل عدم جرمیه.

۳) اصل بر جرمیه است به دلیل جمله اول.

۴) جرمیه دارد؛ جون نمی‌توان به جمله دوم تمسک کرد و جرمیه را نفی نمود؛ زیرا تمسک به عام در شبیه مصدقیه خود عام جایز نیست.

به نظر شیخ انصاری در جملات امری کدام گزینه نادرست است؟

۱) وجوب همواره فعلی است.

۲) وجوب همواره مشروط به هر قیدی باشد جز قید زمان.

۳) همه قیود، قیود واجبند نه وجوب.

۴) هیچ واجبی مشروط نیست.

-۵۹-

با توجه به عبارت: «من افطر متعمداً فلیکفر» کدام گزینه درست است؟

۱) برای هر افطار عمدى یکبار کفاره کافى است؛ به دليل هیئت فعل «فلیکفر»

۲) باید برای هر افطار عمدى کفاره بدهد؛ اگر چه هیئت فعل امر اقتضای یک کفاره می‌کند.

۳) تعدد افطار سبب تعدد کفاره می‌شود؛ به دليل ماده فعل «فلیکفر»

۴) برای هر افطار عمدى باید کفاره دهد و یک بار کافى است.

التقسيمات الثانوية هي تقسيم العاهية

-۶۰-

۲) بما هي هي

۱) بعد ملاحظة تعلق شئ بها

۴) بالقياس الى كل خصوصية يمكن عروضها عليها و عدمه

۳) بعد تعلق الامر بها او النهي عنها